

MUZEJSKI DOKUMENTACIONI CENTAR

Zagreb, Mažuranićev trg 3.

Broj: 129 - 1965.

Zagreb, 9.VI 1965.

Cijenjeni kolega Švagelj!

Čuo sam da je zapelo pitanje Vašeg prelaza na Gradski muzej u Vinkovcima. Ovo me je potaklo da vam se odmah javim sa molbom da mi odgovorite koji su razlozi.

Prošli puta na moga prelaza kroz Vinkovce, nažalost na vrlo kratko vrijeme, imali smo prilike porazgovoriti o akutnosti nekih važnih problema koje bi trebalo riješiti u okviru muzeja koji nisu ni taknuti. Nije to krivoje muzeja. U muzeju u Vinkovcima, a pogotovo u usporedbi sa drugim muzejima, načinjeno je čak i puno više nego što se moglo očekivati.

Akutno je pitanje djelatnosti u Vinkovcima u prvom redu sa publikom. Rekordan je broj posjetilaca u muzeji. Ireme statistici u vinkovačkom muzeju bilo je prošle godine 21.495 posjetilaca od toga 17.775 pojedinačnih posjetilaca. Dakle rekordan broj koji u odnosu na broj stanovnika Vinkovaca nosi rekord u Jugoslaviji. Dakle takav muzej uprave vapi za jednom predavaoncom u kojoj bi bilo "narodno sveučilište" u punom smislu riječi i to vezano direktno za muzej i aktivnost muzeja. Kada je već toliki interes publike za muzej onda bi trebalo tom muzeju pomoći da ostvari svoju funkciju i misiju sa dizanjem kulturnog standarta sredine. Danas jedan savremeni muzej ne-smije biti bez takove predavaone, a zato u Vinkovcima postoje uvjeti. Jedan savremeni muzej "ne-smije biti otek nego centar iz kojega izlaze pobude za sva kulturna zbivanja i aktivnosti"-

Osim toga Vinkovci nisu više slavensko selo. Ovo im-

perativno traži od Vinkovaca i jedan ambijent koji je predvjet da se taj novo stvoreni status održi. U nekulturnoj sredini visoki kulturni i naučni nivo nemože se polučiti!! To je neminovna činjenica.

Još bi nešto uočerio. U muzeju je potrebno prema "Zakonu o arhivima" kreirati "Arhivsku sbirku". Tu sugestiju dao sam drugu Kleinu, kada je bio prošli puta u Zagrebu. Treba urediti arhiv i biblioteku, urediti čitaonicu i omogućiti ljudima da u muzeju rade na tom neprocjenjivom blagu. Treba rasvijetliti i obraditi masu još neistraženih i neriješenih pitanja prošlosti Vinkovaca. Nisu to samo pitanja lokalne historije Vinkovaca - u karici i lancu nadovezuje se to na cijeli niz neriješenih i neistraženih perioda naše prošlosti koji su za nas i kulturno i politički od velike važnosti i značenje. Mi smo za spas Evrope i evropske kulture kroz par stotina godina kao "Antemurale Christianitatis" dali sve - a danas nemamo gotovo ništa i neznamo na osnovu čega da tražimo svoja prava pred Evropom za žrtve koje smo deprimjeli. Taj period je i za Slavoniju a za Vinkovce posebno još ne samo neistražen nego i netaknut. Period poslije Turaka je baza za proučavanje stanja koje je nakon Turaka ostalo. A za to u Vinkovcima postoji grade.

Nažalost veliki dio kotarskog arhiva je uništen i otišao u stari papir. Zato je tim dragocjenije ono što je ostalo! A to bi trebalo što prije srediti i sistematizirati.

Dragi kolega, ako bi se primili toga posla - sistematizirati ovaj preostali materijal, srediti arhiv i biblioteku, urediti i oživiti predavaonu - a koliko ja Vas poznam mislim da bi Vam to odgovaralo - načinili bi za Vinkovce jako jako mnogo. Zato me je neugodno dojmila vijest da je sa Vašim prelazom u muzej zapelo.

U posljednjem mom razgovoru na Republičkom sekretarijatu za kulturu kada je bio na tapetu muzej u Vinkovcima sastreli smo Vaš prelaz na muzej najbratnijim riješenjem koje bi se u Vinkovcima moglo

polučiti, a i u razgovoru sa direktorom Vašeg muzeja kolegom Puškarcem u Skoplju i Gariću smatrao sam to kao gotovo. Zato Vas molim da mi javite u čemu su zapreke i da li bi bilo potrebno sa naše strane dati neka konkretna obrazloženja. Mislim da obzirom na zadatke i na kat aktivnost muzeja u Vinkovcima i na neminovnu potrebu da taj muzej bude stvarno jedna naučna, kulturna i prosvjetna ustanova, jedan moderan savremeni muzej u punom smislu riječi sa svim aktivnostima koje su za jedan savremeni muzej vezane - baš za ove zadatke mislim da bi Vaš doprinos muzeju u Vinkovcima bio od velikog značenja. Mislim da bi Vaša aktivnost u tom pravcu doprinjela i aktivnosti drugih muzeja u Slavoniji i da bi na tom mjestu koristili zajednici daleko više nego tamo gdje ste sada.

Primito cij. kolega izraz moga poštovanja i iskrene želje da se zajednički nadamo na istom sektoru rada.

Vaš

/Prof. dr. Anton Bauer/
direktor